

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně
v týdnu od 27. 5. do 2. 6. 2013

Ing. Mgr. Karel Hlaváček

Bc. Irena Škrobáková

červen 2013

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Dne 29. 5. 2013 **Evropská centrální banka** zveřejnila pololetní **hodnocení finanční stability eurozóny**, ve kterém upozorňuje na hlavní rizika pro finanční stabilitu. Systémové napětí v eurozóně polevilo, avšak stále přetrvávají rizika spojená především s nepříznivým vývojem ekonomiky - finanční stabilita tak v eurozóně zůstává křehká. Ohrožuje ji například pokračující pokles ziskovosti bank, za kterým stojí slabé ekonomické podmínky a úvěrové ztráty. Evropská centrální banka rovněž varovala před slabým ekonomickým růstem a pomalou realizací reforem, které přispívají k nedůvěře na dluhopisových trzích, a poukázala na problémy bank v zemích, které byly nejvíce postiženy dluhovou krizí.¹ Viceprezident ECB Vitor Constancio zdůraznil, že existuje rozpor mezi výrazným zlepšením situace na finančních trzích a vývojem skutečné ekonomiky.²

Evropská centrální banka ve snaze oživit ekonomiku již na začátku května snížila **základní úrokovou sazbu** na 0,50 %.³ Prezident ECB Mario Draghi na tiskové konferenci uvedl, že nadále počítá s pozvolným oživením, které začne v druhé polovině letošního roku.⁴ Podle některých analytiků by oživení mohla zpomalit zvyšující se inflace v eurozóně, která z dubnové hodnoty 1,2 % stoupla na 1,4 %.⁵

Evropská centrální banka se také zapojila do kritiky **daně z finančních transakcí**, kterou Evropská unie připravuje. Evropská komise předložila návrh daně již v roce 2011, ovšem neuspěla. Opětovně byl pak návrh předložen v lednu letošního roku, kdy byl tento záměr schválen. Daň by měla podle Komise ročně vynést až 35 miliard eur.⁶ Hlavním cílem tohoto společného systému daně z finančních transakcí je, aby se finanční instituce podílely na nákladech krize a aby se předešlo fragmentaci jednotného trhu s finančními transakcemi.⁷ Podle ECB by ovšem zavedení takové daně mělo dalekosáhlý dopad především na tzv. repo trh, jehož prostřednictvím centrální banky zajišťují finanční likviditu v bankovním sektoru. Zavedení daně by mohlo mít také negativní důsledky na penzijní fondy, úvěrové náklady firemního sektoru či na náklady refinancování vlád vydáváním dluhopisů. Ostře se proti

¹ European Central Bank: Financial Stability Review May 2013. 29. 5. 2013. Dostupné z: http://www.ecb.int/press/pr/date/2013/html/pr130529_1.en.html.

² European Central Bank: The European crisis and the role of the financial system. 23. 5. 2013. Dostupné z: http://www.ecb.int/press/key/date/2013/html/sp130523_1.en.html.

³ European Central Bank: Monetary policy decisions. 2. 5. 2013. Dostupné z: <http://www.ecb.int/press/pr/date/2013/html/pr130502.en.html>.

⁴ European Central Bank: Speech by Mario Draghi, President of the ECB, at the 2013 International Monetary Conference, Shanghai. 3. 6. 2013. Dostupné z: <http://www.ecb.int/press/key/date/2013/html/sp130603.en.html>.

⁵ European Commission: Euro area annual inflation up to 1.4%. 31. 5. 2012. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-31052013-AP/EN/2-31052013-AP-EN.PDF.

⁶ EUobserver: Reports of Tobin Tax death exaggerated, EU says. 31. 5. 2013. Dostupné z: <http://euobserver.com/economic/120334>.

návrhu vyjádřila Velká Británie, která podala žalobu u Evropského soudního dvora - podle ministra financí George Osborna by daň poškodila zájmy země, jelikož předpokládá dopad i na státy, které daň nezavedou.⁸

Podle nejnovějších údajů **Eurostatu**, zveřejněných 31. 5. 2013, stoupla **míra nezaměstnanosti** v eurozóně v dubnu 2013 z 12,1 % na 12,2 %. Naplnila tak dřívější očekávání a nezaměstnanost se pohybuje na novém historickém maximu. O něco pozitivnější byl vývoj nezaměstnanosti v rámci celé Evropské unie, kdy míra nezaměstnanosti zůstala na hodnotě 11 %. V absolutních číslech tak počet nezaměstnaných v eurozóně za duben vzrostl o 95 tisíc osob. Vysokou mírou nezaměstnanosti jsou nejvíc zasaženy Řecko (27 %), Španělsko (26,8 %) či Portugalsko (17,8 %).⁹

29. května 2013 zveřejnila Komise doporučení týkající se hospodářské politiky pro 23 zemí EU (jedná se o součást Evropského semestru).¹⁰ V důsledku přetrvávající recese **Evropská komise** prodlouží lhůtu na snížení schodku státního rozpočtu pod 3 % HDP o dva roky již čtyřem zemím, a to Francii, Španělsku, Polsku a Slovinku. Jednoroční prodloužení lhůty si vyžádala také situace v Portugalsku, Nizozemsku a Belgii. Právě Belgie je kritizována, že za poslední tři roky neimplementovala žádná opatření, která by státní schodek snižovala. I přesto se Belgie vyhnula pokutě ve výši až 0,2 % HDP za neplnění svých závazků a byl jí poskytnut dodatečný rok na nápravu. Kladně se Komise vyjádřila ke strukturálním reformám nové italské vlády. Na doporučení Komise reagovala negativně Francie, které byla prodloužena lhůta o dva roky za příslib strukturálních reforem. Avšak Evropská komise dále po Francii požaduje snížení ceny práce, reformu důchodového systému nebo zjednodušení daňového systému. Francouzský prezident Francois Hollande uvedl, že Komise by měla pouze říci, že je třeba vyrovnat veřejné finance, konkrétní opatření však náleží danému státu.¹¹ Evropská komise v rámci specifických doporučení jednotlivým členským státům

⁷ Europa.eu: Daň z finančních transakcí. 23. 11. 2011. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/single_market_services/financial_services_general_framework/mi0087_cs.htm.

⁸ EUBusiness: Britain launches legal challenge to EU finance tax. 21. 4. 2013. Dostupné z: <http://www.eubusiness.com/news-eu/britain-politics.o4d/>.

⁹ European Commission: Euro area unemployment rate at 12.2%. 31. 5. 2013. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-31052013-BP/EN/3-31052013-BP-EN.PDF.

¹⁰ European Commission: Package of recommendations for 23 EU countries, as well as the eurozone, which offers guidance on budgetary and economic policies for 2013-14. 29. 5. 2013. Dostupné z: http://ec.europa.eu/news/economy/130529_en.htm.

¹¹ EUBusiness: France says EU cannot 'dictate' after call for quick reforms. 29. 5. 2013. Dostupné z: <http://www.eubusiness.com/news-eu/economy-debt-budget.ouz/>.

Aktuální vývoj v eurozóně v týdnu od 27. 5. do 2. 6. 2013

především apeluje, aby státy skoncovaly s úspornými opatřeními a začaly více podporovat růst.¹²

¹² EUobserver: Brussels gives seven states more time to fix budgets. 29. 5. 2013. Dostupné z: <http://euobserver.com/economic/120302>.